iter ad extirpatõem errorꝝ dũ nullis parcitur. sed cõstanter pcedit ad emendatõem vel si corrigi noluerint ad punitionẽ ꝛ exterminatõem errantiũ. Alioquin non satis destruũtur errores. si pmittũtur liberi ꝛ impuniti patentes ꝛ notorij. verbis aut factis heresum defensores. Si pterea predicatoribꝫ catholice veritatis non subest plena libertas elucidãdi legẽ sanctã. Tollitur ex hoc pñti concilio dictũ phi illi⁹. q̃ leges compabat tel'araneaꝝ. eo q̃ debiliores muscas retinent trãsmittũt fortiores.

Secunda directio

siue sexta lex in ordine.

¶ Conciliũ generale pt ꝛ debet assertões hereticas ꝛ erroneas in fidẽ ꝛ moribꝫ q̃ fuerũt ꝛ sunt in scãdalũ publicũ diligẽter examinare reprobare ꝛ dãnare. etiaꝫ nõ facto prius vel siml' pcessu aduersus assertores. Hoc pluries practicatũ est in hoc cõcilio vt de assertõnibꝫ q̃ cõicandi erãt laici sub vtraq̃ specie Et de ista assertione quilibꝫ xpianus potest ꝛ debet. ꝛc. Denicq̃ tam rõnes q̃ similitudines manifeste. ꝛ exẽpla sanctoꝝ pbant idẽ. vt de falso numismate/ et famoso libello. Tollitur ex hoc scandalũ vel tolli debet eoꝝ qui p bono accessorio quod in facto cõsistit. elucidatõem veritatis vel impediunt vel pcrastinant. hoc ãt procrastinare quid nisi impedire est:

Tertia directio.

¶ Cõciliũ generale pt dãnare ꝓpões multas. cũ suis autoribꝫ. licq̃ hr̃e glosas aliq̃s vel expões vel sensus logicales veros possint. Hoc practicatuꝫ est in hoc cõcilio de multis articulis ꝛ vicleff ꝛ Joh. huss. quorũ aliqui poterãt vel de vi logice vel grammatice. defensionẽ aliquã recipe. vt in articulis q̃ sunt indefinite traditi. vel qui loquũtur. de possibilitate put posse logicuꝫ est ꝛ nõ phicũ Vel q̃ possent ad aliquẽ sensum reꝝ trahi. si seorsum poneret. ¶ Hꝫ cõciliũ hoc solerter attẽdit/ prio qꝛ iuxta hilariũ Intelligẽtia dictoꝝ ex cauſ ẽ assumẽda dicẽdi. Iterũ illõ August. Liberis verbis vtunt phi ꝛ in rebꝫ ad intelligendũ difficillimis offensionẽ piarũ auriũ non ptimescũt. Nobis ãt scꝫ theologis. ad certã regulã loq̃ fas est Illõ denicq̃ vulgatuꝫ fundamentũ in Aristotele q̃ fmones accipiẽdi sunt fm materiã subiectã Vñ moralis sentẽtia sumit Ea est enĩ dine forme substãtia vt q̃ nec in extrema dilabat nec in se extraneũ aliqõ ipa suscipiat. sꝫ sic de ea pmenides ait. Verũ orbẽ mobilẽ rotat dũ se ĩmobilẽ ipa ꝓfuat. qõ si rões q̃ꝫ nõ extra petitas sꝫ intra rei quã tractabimus ambitũ collocatas agitauim⁹ nihil est qõ ammirere/ cũ platone sanciẽte didiceras/ cognatos de q̃b⁹ loq̃mur rebꝫ oportere eẽ fmones. iij. de cõsolatiõe vlti. psa in fine. Sil'r theologia suã hꝫ ꝓpriã logicã ꝛ sensum literalẽ. al'r q̃ꝫ speculatiue scie ¶ Hec directio vel lex pfuauit bacten⁹ pclarã vniuersitatẽ parisien. a pluribꝫ erroribꝫ dum scholasticos suos sp ad certã regulã fidei loq̃ iussit ꝛ cõpulit Utinã in alijs studijs hec disciplina similiter teneatur. Mala libertas est male ꝛ erronee loqui posse.

Quarta directio

siue octaua in ordine.

¶ Cõciliũ generale pt ꝛ dꝫ dãnare ꝓpões multas vel assertões hmõi/ q̃ꝫ nõ posset ex solo ꝛ nudo textu expsso sacre scripture patẽter reprobari. secluſ expõibꝫ doctorũ vel vsu celebri eccie/ ꝛ ceterꝫ Hoc practicatũ est in hc̃ ꝓcilio in multis assertõibꝫ Johãnis ꝛ vicleff ꝛ Jo. huss. imo ꝛ de ista q̃ ẽ cõicandũ p laicos sub vtraq̃ spẽ panis ꝛ vini Hec directio vel lex psperũ facit iter ad heresim ꝛ hereticorũ extermiatõꝫ. qm̃ hereticis q̃s vidim⁹ defensiõeꝫ suã vt plimũ accipiũt qꝛ nolunt heresis absolute reuocare sꝫ tm̃ ꝓditional'r si videlꝫ ex rigore text⁹ sacre scpture cõuincant errare. dicẽtes q̃ expões doctorũ. decreta decretales sint apocrife. neq̃ de ill' curãdũ ẽ Hec ãt psumptõ q̃ꝫ late pateat ad errores. nemo ñ intelligit

Tertia pars principalis

De via morum vel virtutum Declarat⁹ vel narrat⁹ scãdal' q̃ttuor obuiãtibꝫ errorũ extirpatõni. loq̃mur p ttia ꝛ vltia pte aliq̃d de remotõe tot idẽ scãdalorꝝ obstãtiuũ morꝝ reformatiõi in capite ꝛ i mẽbris narrãdo q̃druplicẽ legẽ vel directõꝫ practicatã in hc̃ ꝓcilio. vt p spem iter faciat nob de⁹ salutariũ nostrorꝝ

Prima directio salutaris in via morum et virtutis.

¶ Concilium generale sic est super papam ꝛ aliuꝫ quẽlibet de ecclesia. q̃ ipsum

papā potest deponere pro quocūq; crimine. de quo notorie incorrigibiliter scandalisat ecclesia. Hoc est practicatū duduz de papa. Joh. xij. et nūc de Joh. xxiij. In cuius deiectōne nō inserit q̄ fuerit hereticus vel a fide deuius Et si ita actū est de cedro libani. quare nō timebit humilis herba deserti? Accusatus tamē inter cetera fuit z cōuictus q̄ fuerat notorie symoniac⁹. Ex quo cōfunditur illa quorūdā temeritas. qui papā in collatōne beneficiorū nō posse cōmittere symoniā vel disputabant vel diffiniebant.

Secunda directio

sive decima lex

¶ Conciliū generale cui nō possit nec debeat plenitudinē potestatis papalis cōmissam a xpo petro z successoribus eius tollere vel minuere sz de ea gratias agere deo. qui cōtulit eamq; reuereri debet z amplecti. Pōt nihilomin⁹ vsum ptātis illi⁹ certis legibus statutis limitare in edificatōez ecclesie. Hoc practicauit pnīs conciliū. tū in multis. tum specialr in hoc q̄ legem p̄fixit in eligendo papā futurū z suis electoribus q̄ Reuerendissimū patrē dnīm Angelum corario. ob laudabilitatē sue cessionis spontanee. nullus papa futur⁹ posset eum a collatis. cardinalatu z potestate legati p hoc cōciliū/deponere. nec eū sup p̄teritis quibuscūq; factis quōlibet impetere vel punire. Jure quidē z indulgēti cōdescensiōe hoc factū est vt exemplū posteris detur vltro cedēdi/ dū illud efflagitat ecclie vel pia vtilitas. vel vrgēs necessitas

¶ Expedit autē nūc ante summi pontificis electōem ita fieri circa multa generalē statū ecclesie cōcernētia. In q̄bus summi pontifices vsuz plenitudinis sue potestatis passim nimis verterūt in abusum. vt q: noluerīt generalia celebrare ꝯcilia Nec inferioribus platis ordinaria iura relinq̄re Nōq; in statutis generaliū cōciliorū nūc cassando ea. nūc mutādo. nūc ad libitum interptando. nūc priuilegia z exceptiōes largiēdo. palā z absq; manifesta rōe vl vtilitate deuiarūt ¶ Vñ sic in vsu dispēsationū. ꝯcessione priuilegiorū. innouatōe decretaliū nō expedit vsum potestatis papalis sic restringi. vt in omni casu tali. fiat ad cōciliū generale recursus. ꝓpter difficultatē z raritatē sue ꝯuocatōis. qualis nō erat in primitiua ecclesia. qm̄ cōi cōsensu dicēte hieronimo fiebāt omia. Hic non expedit talē laxatōem fieri q̄ vim z robur generaliū cōciliorū in suis cōstitutōibus passim tollat z eneruet. ¶ Cōsiderari posset in ꝗ loco Arestote. traditio de triplici policia Regali scz z monarchica In q̄ vnus bene preest cui tyrann⁹ opponit. Altera est aristocratia. vbi dominātur pauci et boni. cui opponit oligarcia Tertiā ponit tymocratiā in qua ppl's bene dñatur q̄ oppositā hz democratiā ¶ Essz aūt iter istas politias illa melior q̄ aliqua singl'aris. que ex Regali z aristocratia cōponerek. vt in regno frācie vbi rex instituit plamentuz a q̄ iudicari nō refugit. Esset vero oim optia z saluberrima policia. q̄ triplicē hanc bonā complecterek/ regalē/ aristocratiā/ z tymocratiā ¶ Est autē generale cōciliū policia talis cōposita hnīs suā directōez. magis ex assistētia speciali spūsscti. z pmissione Jesu xpi. q̄ ex natura vel ex humana sola industria. ¶ Hinc est illō qō pdixim⁹/ q̄ ipz est saluberrima z efficacissima regl'a ad regimē toti⁹ eccl'ie trāquillū. vel ꝯseruādū vel reformādū vel inueniēdū. tanq̄ supremus z sufficiēs legislator vniuersalis et potēs epiekes. Preterea legitim⁹ z secur⁹ nec suspect⁹ rōnabiliter ab aliq̄bus xpianis cū pcedat oim vel q̄si oim cōi cōsensu vel assensu. ¶ Quid āt est generale cōciliū alias descptū est z repeto? Cōciliū generale est cōgregatio legitīa autoritate facta/ ad aliquē locū. ex omni statu hierarchico. totius eccl'ie catholice. nulla fideli psona que audiri req̄rat exclusa/ ad salubriter tractādum z ordinandū. ea q̄ debitū regimē ei⁹dem eccl'ie in fide z moribus respiciūt. Deduci posset ex hac descriptōne cū pcedētibus qualiter plenitudo potestatis papal' collata est a xpo. in his que supra naturā sunt In alijs etiā q̄ leges natural'. canonicaz ciuil' sibi tribuūt vt monarche supmo statz cōcordak cū ptāte cōcilij q̄ dicta ē/ q̄ niā in cōcilio papalis ptās icludit. q̄ uis aliter sit hec ptās in papa aliter in cōcilio Sic aliter claues petro tradite sunt. alit' eccl'ie. Vñ ꝯciliū in multis q̄ papā respiciūt. hz autoritatē cōsiliatiuā z dictatiuā/ papa exercitatiuā z executiuā Nō eni posset cōciliū p seip̄z. vel absoluere in foro cōsciētie vel p̄sbiteros ordiare. vel corp⁹ xpi ꝯficere. vl' ōbellare manu armata ifideles

z ita de multis. sed ad ipz spectat circa hec huiusmodi cõsulere vel dictare/ cui⁹ dictamini q̃ repugnat cõtumaciter/ repugnat spiritui sancto/ cuius est ipm cõciliũ in dictando vel cõsulendo dirigere. Exemplũ in homine. vbi rõ potestatẽ habz dictatiuã z psiliatiuã volũtas exercitiũ z executõz

E

Tertia directio.

Conciliũ generale pt de dissensiõibus z guerris inter pricipes xpianos seuiẽtes in pniciẽ totius xpianitatis z pditõis hominũ in ania z corpe. autozitate legitima cognoscere. prohibẽdo eis vias facti z ad suscipiendũ vias iuris z rõis p cẽsuras ecclesiasticas cõpellendo. Hoc practicare posuit Serenissimus rex rhomanoz sp August⁹ qui pusq̃z recederet ab hoc cõcilio ad locũ conuẽtõis cũ rege Aragonũ. et petro de luna. orõem ad deputatos habuit. omni religiosa pietate. z vera xpiana religione plenissimã. quã his auribz nõ sine pia cõpunctõe letus audiui. Narrauit illic positũ suũ esse. tẽdere post sedatõz scismatis. ad pacificatõz Regũ Francie z Anglie: maxime p autozitatẽ hui⁹ cõcilij Narrauit de pacificatõne Regis polonie cum prutenis. Dehinc de passagio hierosolimitano precedẽte pacificatõe regis polonie z. Fundamẽtũ seu regulã pcurauit inducẽdo quãlibz ptiũ/ vt se generali concilio. sueq̃z diffinitiõi prorsus summitterẽt. cui⁹ autozitati ipsemet rex/ quẽ admodũ tũc z pluries antea. sub attestatõe diuini nois ptestatus est debebat z volebat eẽ subiect⁹. z hoc in speculũ z exẽplar eternũ cuiuslibet principis catholici tempalis.

Qnarta directio siue lex duodecima z vltima.

Conciliũ generale pt z debz cõstituere crebriorẽ generaliũ cõciliorz celebratõem q̃z retroactis tpibz fuerint celebrata. vt de decẽnio in decẽniũ. pfixa futuris summis põtificibz ista lege. quã trãsgredi nõ liceat Fundat in pmissis hec cõsideratio z p argumentũ ex oppositis. qm̃ si torz tã enormia discrimina puenerũt ecclie dei dũ cessatũ est a cõciliis generalibz/ q̃nta demum erit salutaris vtilitas ex freq̃ntiori celebratione/ pspicuũ est Quis itaq̃z nesciat q̃ in̄ supiorũ pctã min⁹ vigebũt. dũ minorẽ sibi sentiẽt esse peccãdi licẽtiã. vel ipunitatẽ spem/ dũ scz reddituros se rõem corã iudice suo. generali cõcilio pspiciẽt. Sũt q̃p pe nõnulli. q̃ etsi deũ nõ timent/ hoies tamẽ reuerẽter. Deniq̃z si nõ sit assidue lex viua. dirigens regẽs z actuans leges mortuas ad effectũ. ipse nõ satis pficiũt. vñ et phs tradere satagẽs mediũ virtutẽ nõ potuit illud efficaci⁹ inuenire q̃z vt diceret p ut sapiẽs iudicabit. Potuerãt ex pmissis oibus velut ex fundamentalibz q̃busdã regulis directõibz signis in via mãdatorz dei leges elici pticulariorẽs. ad tollẽdũ scandala impediẽtia prospex iter pacẽ fidei z virtutis. ad sedatõem scismatũ quo ad primũ. ad extirpatõnem errorz q̃ ad secundũ. z ad reformatõz morz q̃ ad tertiũ. sed neq̃z tps neq̃z locus sufficiũt. Quia tetigerũt in sup multa ex eis prudẽtes z studiosi suis in scriptis Quia rursus debent hmõi leges z cõstitutões pticulares. magẽ p mutuã collatõem oim de cõcilio agitari tractari z diffiniri. iuxta regionum aut patriarũ varietatẽ. Quia deniq̃z decreta z decretales videretur abũdanter sufficere. si p legem viuã fierz efficax executio Alioqn multiplicatio constitutionũ hmõi. etiam penaliuz. qñq̃z plus onerat z aggrauat q̃z subleuet aut pficiat. Faciam⁹ tandẽ in orõe finẽ verbis. vt ꝯ reuolet ad ci. z dicamus obsecrãtes. Prospex iter faciat nobis deus salutariũ nostrorz Iter nedũ terrestre sed spũale z celeste. iter eternitatẽ ad deũ salutariũ nostrorũ qui est deus benedictus in secula. Amen. Finit

Libellus de auferibilitate pape ab ecclesia Johãnis de gerson Cancellarij parisien.

F

Venietautẽ dies cuz auferet ab eis spõsus Marci. ij Circa quẽ tertũ pro materia nũc currente Querit. Si auferibilis sit spõsus ecclesie a filijs suis vel ab ea Et ponãt hic consideratõnes. xx.

Prima cõsideratõ

Auferibilis nõ est sponsus ecclesie christ⁹ homo. ab ipsa tota ecclesia lege stãte Siquidẽ caput ecclesie xps ẽ. ad eph. iiij. z colos. i. et. ij Puto aũt nemo cõcesserit q̃ abscq̃z capite valeat pmanere corp⁹ aliqd vex vel misticũ Dz ecclie corp⁹ misticũ manere sp vsq̃z ad psũmatõz

k